

Handläggare: Monica Fredriksson
Telefon: 508 09 032

Till Norrmalms stadsdelsnämnd

Strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2011-2015 - remiss från kommunstyrelsen.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Remissen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen justeras omedelbart

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Stefan Larsson Lindmark
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av ett förslag till strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad 2011-2015. Förvaltningen är positiv till den föreslagna planen, som bl.a. lyfter fram samverkan med biblioteken för barn och ungdomar och fastslår att det ska vara lätt att använda biblioteket oavsett fysiska, språkliga eller mentala hinder.

Bakgrund

Enligt bibliotekslagen har landets kommuner en skyldighet att anta planer för sin biblioteksverksamhet. Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av kulturförvaltningens förslag till strategisk plan för bibliotek i Stockholms stad *Bibliotek i rörelse – en strategisk plan för Stockholms bibliotek 2011-2015*.

Förslaget ersätter befintlig plan för 2006-2010 och omfattar biblioteksverksamhet inom kulturförvaltningen samt stadens skol- och gymnasiebibliotek.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 1 oktober. Remissen bifogas.

Ärendet

Biblioteksplanen är ett strategiskt styrdokument som anger ramar och riktning för stadens biblioteksverksamhet. Ramarna för verksamheten består av internationella riktlinjer, bibliotekslagen samt från 1 juli 2011 även skollagen. Riktningen för verksamheten tar utgångspunkt i *Vision 2030* och dess tre huvudteman: innovativ och växande, mångsidig och upplevelserik samt medborgarnas Stockholm.

Innovativ och växande

I planen konstateras att Stockholm växer, inte bara i antal, utan också i kunskap, komplexitet och mångfald. I en sådan stad ökar behovet av bildning som ett medel mot rädsla och fördomar. Bildning ger perspektiv och utsikt för förståelse och insikt. Det är stockholmarnas kompetens, kreativitet och nyfikenhet på omvärlden som bygger det innovativa Stockholm.

Stockholmarnas behov och drömmar ska vara utgångspunkten för bibliotekens verksamhet. Biblioteket ska, både på grupp- och individnivå, ägna särskild uppmärksamhet åt dem som på grund av ålder, språk, funktionsnedsättning, utbildning eller ekonomi, har de största behoven av stimulans och handledning.

Utmaningar i arbetet för ett innovativt och växande Stockholm

- Biblioteken ska uppmuntra till ökat läsande och fler boklån.
- Biblioteken ska nå fler människor och nya besöks- och användargrupper.
- Biblioteken ska spela roll för ökad digital delaktighet i samhället.
- Biblioteken ska utveckla och sprida kunskap och använda den senaste hållbara, innovativa tekniken för kommunikation, läsning och lärande.

- Biblioteken ska utveckla fler och hållbara samarbeten för innovation och växande, kunskapsutbyte, verksamhetsutveckling, resursutnyttjande och ökade intäkter.

Mångsidig och upplevelserik

Biblioteken ska enligt planen passa alla stockholmarnas olikheter genom att erbjuda en mångfald av upplevelser. För att bidra till en mångsidig och upplevelserik stad ska biblioteken alltid ha en hög kvalitet men också ha olika profiler. Både det fysiska och det virtuella biblioteksrummet ska vara välkomnande, angeläget, tillgängligt, synligt och samtida. I en framtida biblioteksstruktur ska varje bibliotek i sitt fysiska rum motsvara dessa värdeord. Det kan innebära allt från smärre renoveringar till omflyttningar och omdaningar.

Bibliotek ska finnas där stockholmarna finns i sin vardag och vara öppna när stockholmarna har tid att besöka dem. Den som inte kan besöka bibliotek under vardagen ska ha tillgång till öppna bibliotek på kvällar och helger. Den mobila verksamheten i form av biblioteksbuskar ska utvecklas som ett komplement till annan verksamhet, genom att aktivt söka upp barn och äldre som av olika skäl kan ha svårt att röra sig över staden. Personer med funktionsnedsättning ska erbjudas särskild leverans- och återlämningservice. Det ska vara lätt att använda biblioteket oavsett fysiska, språkliga eller mentala hinder.

Utmaningar i arbetet för ett mångsidigt och upplevelserikt Stockholm

- Stockholmarna ska uppleva att biblioteken och bibliotekstjänsterna är mer angelägna och tillgängliga.
- Biblioteken ska fortsätta att arbeta för mötet mellan människor och böcker, med hög kvalitet, med bredd, djup och spets.
- Stockholmarna ska långsiktigt försäkras fortsatt fri tillgång till böcker, oavsett medieform.
- Stockholms stadsbibliotek ska inte bara ha ett internationellt bibliotek, det ska vara ett.

Medborgarnas Stockholm

Stockholms bibliotek ska enligt planen uppmuntra och underlätta för stockholmarna att ta aktiv del i utformandet av bibliotekens verksamhet och innehåll. Det sker genom ett samspel mellan de erbjudanden och urval som biblioteket står för och de önskemål och behov som finns hos användare att själva påverka och bidra till bibliotekets utbud. Inbjudan att bedriva verksamhet i samverkan med biblioteket, eller på egen hand med stöd av biblioteket, gäller

framför allt barn och ungdomar. Bibliotekets utbud av medier, program och evenemang ska vara angeläget och möjligt att påverka.

Biblioteken bidrar genom sin närvaro i stadsdelarna och sin funktion som mötesplats för olika åldrar, kulturer och intressen till en tryggare stadsmiljö. För att skapa trygga mötesplatser ska biblioteket ha en stark förankring i stadsdelen genom samverkan med fritidsverksamhet, förskola, skola, föreningsliv och näringsliv.

Demokratin i vardagen är beroende av ett öppet offentligt samtal, där många röster gör sig hörda. I planen fastslås att bibliotekens urval av medier ska vara brett och inte väja för det obekväma. Vidare ska biblioteken spegla den kultur och det samhälle som stockholmarna är en del av och stärka förutsättningarna för dem att kunna vara aktiva medborgare med makt att påverka såväl sitt liv som samhället.

Utmaningar i arbetet för medborgarnas Stockholm

- Stockholmarnas behov, intressen och krav ska mötas i program, medieutbud och kompetens.
- Biblioteken ska öppna sig som arena för fler aktörer
- Biblioteken ska ständigt arbeta för högsta kvalitet i varje möte.
- Biblioteken ska arbeta för demokrati och yttrandefrihet i praktiken.

Strategiska utvecklingsområden

För att klara de utmaningar som formuleras i biblioteksplanen anges ett antal centrala utvecklingsområden som stadens biblioteksverksamheter behöver sätta fokus på: utveckla dialogen med besökare och användare, samarbete mellan stadens bibliotek och skolan, en lyhörd och nyfiken organisationskultur, kompetens som möter verksamhetens behov, prioritera genom att inkludera samt ekonomiska resurser för utveckling.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansliet i samarbete med förskole- och fritidsavdelningen, äldreomsorgsavdelningen och socialtjänstavdelningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till den föreslagna planen i sin helhet. Det är ett ambitiöst program som, om det genomförs fullt ut, bör leda till en biblioteksverksamhet i världsklass.

Planen lyfter bl.a. fram samverkan med biblioteken för barn och ungdomar, vilket förvaltningen tycker är bra. Förskole- och fritidsverksamheten på Norrmalm har ett väl fungerande samarbete med stadsbiblioteket.

Förvaltningen ser även positivt på den uttalade ambitionen att det ska vara lätt att använda biblioteket oavsett fysiska, språkliga eller mentala hinder. Enligt förvaltningens erfarenhet har biblioteken idag ett relativt stort utbud av lättläst litteratur, men detta skulle kunna marknadsföras mer direkt mot berörda grupper.

I planen fastslås att den mobila verksamheten i form av biblioteksbuskar ska utvecklas som ett komplement till annan verksamhet, genom att aktivt söka upp barn och äldre som av olika skäl kan ha svårt att röra sig över staden. Personer med funktionsnedsättning ska även erbjudas särskild leverans- och återlämningservice, åtgärder som enligt förvaltningen väsentligt bidrar till att öka tillgängligheten till bibliotekens verksamhet.

Vidare tror förvaltningen liksom kulturförvaltningen att biblioteken genom sin närvaro i stadsdelarna och sin funktion som mötesplats kan bidra till en tryggare stadsmiljö. Det är därför positivt att planen fastslår att biblioteken ska finnas där stockholmarna finns i sin vardag och vara öppna när stockholmarna har tid att besöka dem.

Bilaga

Bibliotek i rörelse – en strategisk plan för Stockholms bibliotek 2011-2015.